

TEKST: JACQUES ENGELEN, FOTO: BAYER

Aanpak coccidiose vaak te laat

Schapenhouders pakken coccidiose bij lammeren niet altijd goed aan. Dat blijkt uit een enquête die farmaceut Bayer hield op www.hetschaap.nl. Aanleiding is het middel Baycox Sheep dat Bayer sinds een jaar op de markt brengt.

Meer dan de helft van de schapenhouders die de Bayer-enquête op de website van Het Schaap invulden, gaf aan dat ze in 2011 problemen hadden met coccidiose bij hun lammeren. Ruim tachtig procent zag diarree als belangrijkste verschijnsel. Bijna tachtig procent behandelt pas als ze de ziekte opmerken. Meer dan een kwart van de schapenhouders behandelt alleen de lammeren met ziekteverschijnselen, een groot aantal zelfs twee keer. Volgens dierenarts Dominique Gevaert van Bayer tonen deze cijfers aan dat schapenhouders geen goed beeld hebben van coccidiose en dat ze de ziekte niet goed aanpakken. "Baycox Sheep is geregistreerd voor de preventie van coccidiose, evenals het andere voor coccidiose geregistreerde middel (Vecoxan - red.). Als tachtig procent aangeeft het middel pas te geven als de dieren al ziekteverschijnselen hebben, is dat te laat. Je moet het voor de aanvang van klinische symptomen inzetten." De enquête-uitkomsten verrassen Gevaert niet. Coccidiose is een lastige aandoening. "Ook onder melkveehouders

heerste onwetendheid na de lancering van Baycox Bovis voor kalveren."

GROEIVERTRAGING

Gevaert zegt dat een goede aanpak begint met mestonderzoek. Want alleen afgaan op de ziektegeschiedenis en de symptomen is niet verstandig. De symptomen zijn in de eerste plaats groeivertraging en pas daarna, bij hoge besmettingsdruk, diarree. "Lastige begrippen", zegt Gevaert. "Voor de ene schapenhouder is iets dunne mest al diarree, voor de ander nog niet. En groeivertraging merk je ook niet meteen. Dan moet je regelmatig wegen." Verder is de mate van besmetting van belang. Tachtig tot negentig procent van de besmettingen gaat ongemerkt voorbij, maar dan is er wel darmschade ontstaan.

Een flinke besmetting kan ernstige gevolgen hebben. De groei blijft sterk achter, de lammeren kunnen stevig aan de diarree zijn en sterven soms. Daarom is mestonderzoek zinvol. Als daaruit blijkt dat er coccidiose rondwaart, kan een middel als Baycox Sheep de uitbreiding

naar jongere lammeren voorkomen. Goede stalhygiëne en de dieren omweiden naar percelen waar niet eerder besmette lammeren liepen, helpen ook.

PREVENTIEF MIDDEL

De belangrijkste aanpak van het probleem is preventie. Bedrijven met een bevestigde coccidiosehistorie kunnen met Baycox Sheep een nieuwe uitbraak voorkomen. Zonder voorbehoedende behandeling is de kans op een nieuwe besmetting groot, de coccidioseparasiet kan namelijk goed overleven buiten de schapen. Stal en wei blijven lang besmet. En als een lam één eitje van de parasiet opeet, ontwikkelen zich daaruit binnen vijftien tot twintig dagen tot twintig miljoen nieuwe eitjes die het lam weer uitscheidt en die de volgende groepen lammeren kunnen besmetten.

Belangrijk is te weten waar de besmetting precies zit. Ook dat kan door mestonderzoek duidelijk worden. Zit de besmetting in de stal, dan moeten de lammeren het middel tussen de tiende en veertiende levensdag krijgen. Is de weide besmet, dan moet de behandeling zeven dagen nadat de dieren naar buiten zijn gegaan plaatsvinden, zo adviseert Bayer op grond van praktijkproeven. Opvallend is dat maar liefst 42 procent van de schapenhouders aangaf dat coccidiose zowel op stal als in de wei de kop opstak. Volgens Gevaert ligt het voor de hand dat de besmetting dan op stal is begonnen en met de dieren naar de wei versleept.

Bayer gebruikt de resultaten van de enquête om dierenartsen te informeren over de nieuwe aanpak van coccidiose bij lammeren. De dierenarts kan de diagnose stellen, kent de schapenbedrijven en mag als enige het middel voorschrijven. "Preventief behandelen vereist goede kennis", zegt Gevaert. <<

Twee ongeveer even oude lammeren. Het linker lam heeft een fikse groeiachterstand door coccidiose. Dat is het eerste verschijnsel van deze ziekte.